

Список литературы.

1. Волков В.М., Филин В.П. Спортивный отбор. М.: Физкультура и спорт, 1983. 176 с.
2. Платонов В.Н. Общая теория подготовки спортсменов в олимпийском спорте: учебник для институтов физ. культуры. Киев: Олимпийская литература, 1997. 583 с.
3. Давыдов В.Ю. Теоретические основы спортивного отбора и специализации в олимпийских видах спорта дистанционного характера: автореф. дис. ...д-ра биол. наук. М., 2002. 40 с.
4. Сергиенко Л.П. Современные технологии спортивного отбора // Спорт и здоровье: Первый Межд. науч. конгресс. СПб., 2003. С. 75.
5. Губа В.П. Основы распознавания раннего спортивного таланта: учеб. пособие для высш. учеб. заведений. М.: ТЕРРА-СПОРТ, 2003. 208 с.
6. Мелихова Т.М. Организационно-методические основы технологий спортивного отбора // Теория и практика физической культуры. 2007. № 4. С. 19–20.

Лаврін Галина <https://orcid.org/0000-0001-6750-8421>

Середа Ірина <https://orcid.org/0000-0002-1517-5618>

Осіп Наталія <https://orcid.org/0000-0002-1114-9092>

З ДОСВІДУ ПРОВЕДЕННЯ ДИСТАНЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ У ТНПУ ІМ.В.ГНАТЮКА (на прикладі шашок або шахів)

Тернопільський національний педагогічний університет імені
В.Гнатюка

Анотація. У статті розроблено алгоритм організації онлайн турнірів з шахів (шашок) під час дистанційних занять з фізичного виховання, що передбачає зустріч із студентами онлайн; реєстрація студентів на платформі онлайн шахів; вибір системи проведення турніру і складання календаря ігор; заповнення таблиці зіграних ігор та визначення переможця.

Ключові слова: фізичне виховання, дистанційне навчання, онлайн-турнір, шахи, шашки.

Annotation. The article develops an algorithm for organizing online chess tournaments (checkers) during distance learning physical education classes, which includes a meeting with students online; registration of students on the online chess platform; choosing the system of the tournament and compiling a calendar

of games; filling in the table of played games and determining the winner.

Key words: *physical education, distance learning, online tournament, chess, checkers.*

Актуальність. На сучасному етапі продовження карантинних заходів в Україні та світі виникла потреба у проведенні різноманітних заходів та видів діяльності в онлайн режимі. Не виключенням є і практичні заняття з фізичного виховання у ВЗО або уроки фізичної культури в школі.

Для фахівців фізичної культури це досить складне завдання, тому що виконання фізичних вправ самостійно потребує неабияких психологічних та фізичних зусиль молоді, відповідальності та самомотивації [1]. Окрім того, для підвищення ефективності таких занять необхідно продумати чітку і постійну систему контролю та зворотнього зв'язку.

У своїй практичній онлайн діяльності для якісної організації фізичного виховання ми практикуємо різноманітні способи взаємодії із студентами (синхронний та асинхронний режим). У синхронному режимі провадимо зустрічі через Zoom або Google Meet. На таких заняттях можна вирішувати усі завдання передбачених із засвоєнням теоретичної інформації, а також виконання різноманітних комплексів вправ у домашніх умовах (загально-розвиваючі вправи, вправи на розвиток окремих фізичних якостей, вправи із предметами, тощо). Асинхронний режим дозволяє теж вирішувати певні теоретичні і практичні завдання (проходження студентами різноманітних анкетувань для визначення рівня здоров'я, біологічного віку, а також виконання визначених практичних завдань із фото- чи відеофіксацією виконаної роботи, тощо). Плануючи роботу у дистанційному режимі, ми підбираємо різні завдання і способи взаємодії із студентами, для підвищення цікавості таких занять та можливості усім долучитися до дистанційної роботи.

Одним із таких занять, нами заплановано онлайн заняття із шашок та шахів. Адже, шахи - це інтелектуальне проведення часу, спосіб розвитку логічного мислення і пам'яті. Як одна з найпоширеніших спортивних ігор сучасності, поєднує в собі елементи мистецтва (уяви), науки (логічно-точний розрахунок) і спорту [4].

Шахи, це складна гра, з якої проводять турніри, і є свої чемпіони світу. Щоб самому навчитися грати майстерно, можна віднайти безкоштовні онлайн курси із вивчення правил гри або спробувати онлайн ігри Шахи і грати із реальними

суперниками, комп'ютером, або влаштувати одночасний сеанс з декількома гравцями.

Зважаючи на викладене ми поставили за **мету** – розробити алгоритм організації онлайн турнірів з шахів (шашок) під час дистанційних занять з фізичного виховання.

Результати дослідження. Спортивними турнірами між студентами в одній групі чи між різними групами, або факультетами нікого не здивуєш. Найчастіше такі турніри проводяться під час офлайн навчання (в стінах університету).

У роботі із студентами, на одному із занять фізичного виховання, пропонуємо зіграти шашки або шахи онлайн. Шахи онлайн – чудовий спосіб долучитися до стародавньої гри, навіть не купуючи при цьому ігровий набір – дошку і фігурки [3].

На таких заняттях із онлайн шахів чи шашок можна навчати студентів правил ігор або дати можливість пограти один з одним. Проте цікавість занять із онлайн шахів та шашок значно підвищується, якщо проводити турніри.

Для організації турнірів онлайн на дистанційних заняттях необхідно:

- 1) Зустрітися із студентами онлайн;
- 2) Зареєструвати студентів на платформі онлайн шахів
- 3) Обрати систему проведення турніру і скласти календар ігор.
- 4) Заповнити таблицю зіграних ігор та визначити переможця.

Зустріч із студентами онлайн можна організувати онлайн через Zoom або Google Meet. Зазвичай, такі зустрічі в нас відбуваються відповідно розкладу студентів, а посилання на зустріч прикріплюємо завчано у курсі Moodle із фізичного виховання, на який студенти всі підписані. Можна посилання на зустріч студентам поширювати і за допомогою інших способів (viber, електронна пошта, тощо).

Під час онлайн зустрічі студентам повідомляється інформація щодо реєстрації на онлайн платформі із шахів; методом опитування визначається вміння або невміння грати шахи чи шашки. Будь-які інші організаційні питання, способи зворотнього зв'язку після зіграних ігор обумовлюються в ході зустрічі.

В інтернет мережі є велика кількість платформ, де можна пограти шашки чи шахи онлайн (наприклад <https://logic-games.spb.ru/checkers/>, <https://www.chesshotel.com/ru> та інші). На таких шахових інтернет ресурсах, можна грати з комп'ютером та з іншими гравцями, водночас можна знайти

завдання на будь-який рівень володіння шахами. Одні платформи вимагають реєстрації, інші – ні. Студентам потрібно зареєструватися на визначеній платформі. Ми рекомендуємо реєструватися за прізвищем, щоб потім було зручніше шукати і викликати один одного на гру.

Щоб зіграти партію, досить зробити у відповідній вкладці «Знайти суперника», «Запросити на гру» або інший варіант – почекати поки суперник запросить на гру і «прийняти» його запрошення (Рис.1.)

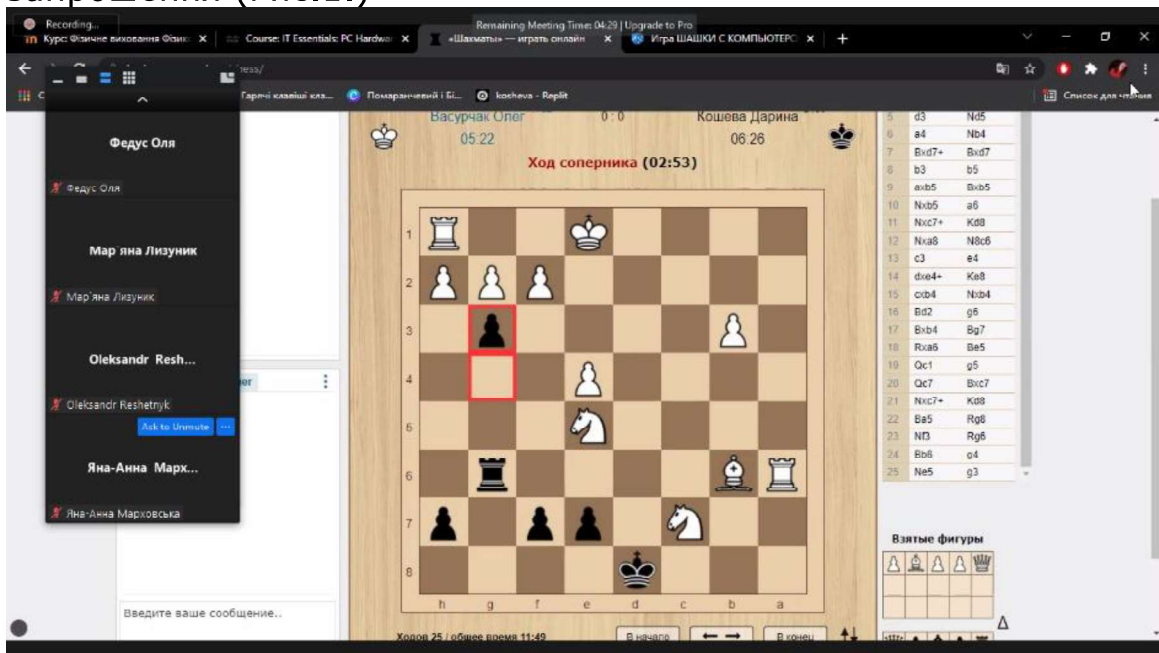

Рис. 1. Вигляд з екрану онлайн платформи для гри в шахи

Для кращого розуміння реєстрації у грі, студентам можна продемонструвати екран і послідовність дій для реєстрації та запрошення на гру.

Далі слід переходити до вибору форми проведення турніру. Це залежить від кількості студентів на занятті та від їх бажань. Адже шаховий турнір можна грати у якому кожен із студентів грає з іншими у порядку, що встановлюється таблицею ігор (при круговій системі), або вибірково з групою учасників (олімпійська система, схевенингенська система, швейцарська система) [2].

Викладач може підготувати рукописні заготовки різних схем проведення турніру, і, вписавши прізвище учасників, повідомляти хто з ким грає. Також записувати результати ігор у таблиці.

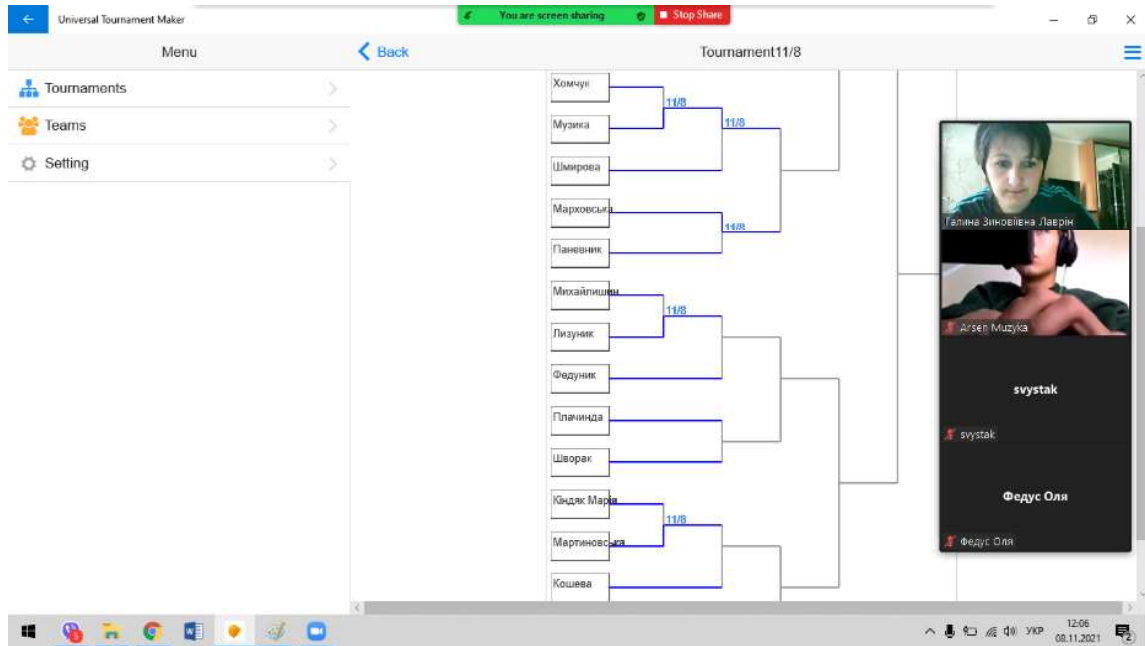

Рис. 2. Вигляд турнірної сітки за вибуванням сформований програмою Tournament

Також, можна скористатися спеціальними програмами які самі складають календар ігор, та мають таблиці для внесення результатів проведених зустрічей, визнають переможців турнірів (Рис.2, Рис.3). До таких програм можна віднести Tournament Maneger, Easy Tournament, Tournament Organizer та інші.

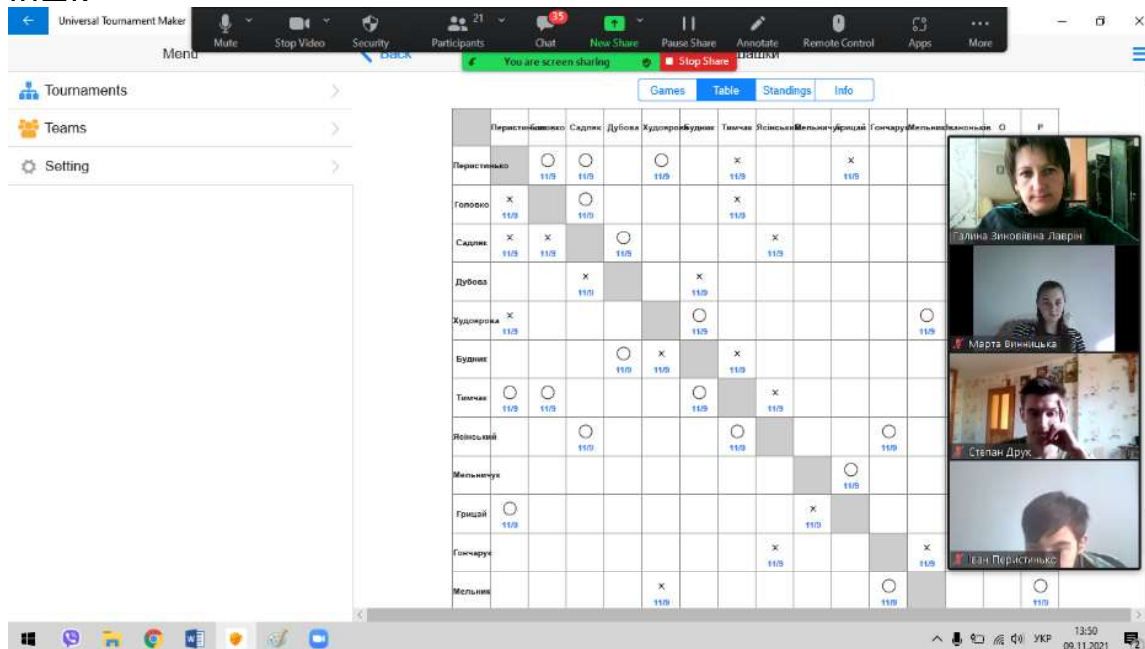

Рис.3. Вигляд турнірної таблиці турніру за коловою системою сформованою програмою Tournament

За регламентом турніру всім учасникам дали можливість зіграти тестовий ознайомчий турнір. Далі переходили безпосередньо до турніру. Для максимального залучення усіх до змагальної діяльності на заняттях з фізичного виховання, групу студентів розподіляли на підгрупи за вміннями. Частина групи могла грати шахи, інша підгрупа визначала сильнішого в шашках.

Після завершення кожної гри, студенти повідомляли результати зіграної партії і переходили до ігор із іншим суперником. Викладачу необхідно записати результати в таблицю і повідомити календар наступних ігор. Після зіграних усіх ігор, визначали переможців в кожній підгрупі.

Висновки: розроблено алгоритм організації онлайн турнірів з шахів (шашок) під час дистанційних занять з фізичного виховання, що передбачає зустріч із студентами онлайн; реєстрація студентів на платформі онлайн шахів; вибір системи проведення турніру і складання календаря ігор; заповнення таблиці зіграних ігор та визначення переможця.

Список літератури.

1. Д'яков О.П. Дистанційне навчання з фізичної культури, як компонент системи сучасної освіти. – Електронний ресурс. Режим доступу. - <https://vseosvita.ua/library/distancijne-navcanna-z-fizicnoi-kulturi-ak-komponent-sistemi-sucasnoi-osviti-399164.html>.

2. Змагання з шахів. Українська вікіпедія. Режим доступу. - https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A8%D0%B0%D1%85%D0%B8#%D0%9E%D1%80%D0%B3%D0%B0%D0%BD%D1%96%D0%B7%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F_%D0%B7%D0%BC%D0%B0%D0%B3%D0%B0%D0%BD%D1%8C.

3. Шахи. Електронний ресурс. Режим доступу - <https://znaki.fm/uk/games/chess/#toc-6>

4. Шахи. Українська Вікіпедія. – Режим доступу

Ладика П.І <https://orcid.org/0000-0003-1721-7196>

СВІТОВІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ТЕХНІКИ ПЕРЕСУВАННЯ У ЛИЖНИХ ГОНКАХ ТА БІАТЛОНІ

Тернопільський національний педагогічний університет ім.
В.Гнатюка